

Svend Thorhauges prædiken 6. søndag efter trinitatis

Taler

Svend Thorhauge
Sognepræst

Dato

27. juli 2025

Omstændigheder**Prædikentekst:**

Matthæusevangliet kapitel 5, vers 20-26

- 1 Man kan blive så forfærdeligt vred. Ond i sulet. Så ganske, ja, så ganske forbandet. Så rasende og helt i affekt, at man aldeles mister hold i sig selv og blot har lyst til at følge sin umiddelbare tilskyndelse og gøre noget ved det. Det dér, der skal gøres noget ved. Dét, som står i vejen og derfor forstyrrer ens egen vej i
5 livet. Ja, sådan kan man være og sådan kan man have det, hvem man så end er. Hvem man så end er.

- For der er selvfølgelig forskelle; nogle vredes unægtelig lettere end andre, og det synes også mere synligt på nogle, end det synes på andre. Det sømmer sig ikke, at
10 jeg taler om mig selv, siger kongen i en novelle af Villy Sørensen, og gør det så alligevel, og præsten her kan da tilføje, at jeg godt kender til besværet med at skjule om ikke andet så min irritation. Og irritation er jo blot vredens vugge.

- Vrede er ikke kun af det onde. Store dele af det Gamle testamente er beretninger
15 om, at Gud bliver vred for så at blive god igen. En enkelt gang blev han så vred, at han helt fortrød skabelsen af mennesket og derfor lod en syndflod udslette alle på nær et par eksemplarer af hver art, men også Gud blev også efterfølgende så ked af sit raseriudbrud, at vi fik regnbuen som tegn på, at så vred ville han dog ikke blive igen.

- 20 Og fra de samme Mosebøger ved vi, at man ikke må begå drab. Og her tænkes ikke på drab i krig, altså efter ordre, for den slags faldne er der utallige af i Det gamle Testamente. Og i Saxos Danmarkshistorie. Og i ethvert andet folks krønike over sin oprindelse. Det gør ikke krigens død mindre smertefuld eller
25 mere legitim, det er bare ikke det, Jesus gør op med i dag. I hvert fald ikke i

første omgang. Men det er det selvfølgelig i sidste.

30 Når der i Mosebøgerne står, at man ikke må begå drab, sigter bestemmelsen til vores omgang med hinanden som mennesker i et samfund. Altså om konflikter.

35 Når vi færdes i den samme sociale trafik, så er der visse ting, det er godt at være opmærksom på: tag ikke, hvad der er andres, sig sandheden, og lad være med at slå hinanden ihjel. Vi kender de ti bud – og man kender i øvrigt også tilsvarende bud fra anden lovgivning fra samme tid – og de går nogenlunde igen på tværs af religioner og kulturkredse.

40 Det er bud og forbud, som man har fundet det nødvendigt at stille op af den grund, at folk jo begærer hinandens hustruer og husbonde, lyver og stjæler (men jo kun et par kuglepenne fra arbejdspladsen) og – og slår ihjel, begår drab eller på den eller anden måde kvæler hinanden, om ikke andet så i overført forstand.

45 Vi er lutter gode viljer, men viljen rækker ikke altid til det gode, og derfor har vi en række forordninger, politivedtægten og straffeloven, som kommer med bål og brand udefra, når den indre ild ikke rækker til at lyse op i det mørke, som det også kan være at være menneske. Og alle disse regler er forsynet med sanktioner: Bøde, samfundstjeneste og endda fængsel, eller 'endnu værre': Offentlig udskamning. Det har altid virket – det gør det desværre stadig.

50 Men for 2000 år siden stod en mand fra Nazareth på et bjerg og satte buddene om vores omgang med hinanden på spidsen. I bjergprædiken gentager han flere gange: I har hørt, men jeg siger jer. Og derpå flyttede han hele sanktionsapparatet fra det ydre til det indre. Væk og ligegyldig er bødeforlæg og forskellen på betinget og ubetinget fængsel, nu gælder det ikke længere, om du 55 begår drabet, blev taget i at lyve eller har haft for lange fingre i kagedåsen. Alene det at vredes på sin broder er galt nok, blot at råbe Raka eller tåbe rækker til Helvedes ild. Hører vi i dages evangelium, dagens glade budskab.

60 Jesu omfortolkning af buddene har voldt mange besvær gennem tiden. For ingen, ingen kan jo leve op til så radikale bud, hvor ikke handlingerne dømmes, men hvor end ikke tanker er todfrie, og hvor viljen og følelsen i sig selv står for skud. Det må da være en slags utopiske idealer, som er gode at have for hånden som rettesnore eller nærmere som sigtepunkter i horisonten. Hører vi forkyndere forkynde.

Men Jesus er ikke idealist. Han maler ikke et skønmaleri som camouflage for en trist og grå hverdag. Han foreslår ikke en delvis tilfredsstillelse i en resultatkontrakt, hvor man så ved årets udløb kan se, hvor godt man har
70 performet. Der er ganske enkelt ingen karakterskala i bjergprædikenen og derfor heller ingen idealer. Der er kun et 'du skal'.

For Jesus er realist. Han ved – som kun han kan vide det – at der i os alle er kimen til at leve et jævnt og muntert, virksomt liv på jord. Skøn svagt vi det
75 skimte, mens øjet er blåt, det lever dog i os, det vide vi også godt.

Det blev lagt i os med gudsbilledeligheden ved skabelsen; og da Gud siden steg herved i menneskeskikkelse, var det for at vække kimen i os og fortælle, at vi blev skabt i lighed med den Gud, der kun kunne elske. Og derfor er der ét bud, der
80 overtrumfer dem alle, nemlig at vi skal elske vores næste, som vi elsker os selv.

Det kommer ikke af sig selv. Det kræver indøvelse i kristendom, som Kierkegaard ville sige. Det er en måde at være i verden på, hvor man først går til sig broder for at blive forligt, før man går til alteret med sin gave. Det er en
85 måde, hvor man, når man vredes, lader vreden stige og falde, men ikke retter den ud i konflikt, men i stedet giver den op til Gud, som tåler alt og udholder alt.

Vi er nemlig aldrig alene på den færd. For vi er døbt til Kristus for at vi skal leve et nyt liv. Som vi hørte i dagens epistel fra Romerbrevet. Vi har i dåben fået en
90 gave, men også en opgave, som kan synes uendelig stor, og undertiden ubærligt tung.

Vi har lige sunget det med Iben Krogdøl: Du skal høre dem, der græder, lydløst og på fjerne steder. Vi har svært nok ved at skulle høre på dem, der græder
95 højlydt. Vi vredes smerteligt ved synet fra madboderne i Gaza, hvor udmagrede børn skydes ned af snigskytter i uniform; hvordan skal vi så også kunne løfte byrden ved dem, der græder lydløst?

Her er evangeliet radikalt i sit bud til os. Vi er skabt i Guds billede og lighed,
100 fordi vi skal udvirke hans kærlighed på jord. Vi må begynde hos os selv. Med vores egen vrede og i vores egen næstekærlighed. Vi må hver dag øve os i det liv, vi blev døbt til at leve, også når det er svært og uoverkommeligt.

105 Ikke som et ideal uden for os, men som et kim i os, som kan folde sig ud. Som
måske begynder enfoldigt, men med tiden mere og mere flerfoldigt og med
finere fornemmelse formår at skabe det store ved kærlige bevægelser i det små.

Det er den vej, der er udstukket for os, og den er ikke uden vejbump, og
110 vejrabatterne skal man også holde sig fra. Men undertiden falder vi selvfølgelig
for et godt tilbud, og så er det godt at vide, at vi altid får en udstrakt hånd til at
rejse os igen.

For lige så radikal Gud er i sit bud, lige så radikal er han også i sin nåde. Og 'om
115 natten går livets far herved og lægger hånden på os med sin fred og hans øjne
lyser milde: Du har lov at være lille'.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud,

120 Fader, Søn og Helligånd,

du, som var, er og bliver én sand treenig Gud,

højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.

125

Amen.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler.

130

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

6. søndag efter trinitatis, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

135

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/svend-thorhauges-praediken-6-sondag-efter-trinitatis>

140